

HF Inklusion+ +
HF Enkeltfag med mentorstøtte
på
KVUC

(Ekstraheret version)

1. Introduktion til HF Inklusion+

HF Inklusion+ er et tilbud til unge med en ASF-diagnose (eller med tilsvarende støttebehov) som ønsker at gennemføre en HF uddannelse. Målet er, at unge der søger linjen efter et 2-årigt grundforløb i en inklusionsklasse er klædt på til at gennemføre den sidste del af uddannelsen (primært valgfag) sammen med KVUC's øvrige HF-kursister. De første to år tilknyttes en mentor, som støtter og vejleder den enkelte unge frem mod det 3.år og dermed videre uddannelse.

KVUC har siden august 2012 arbejdet målrettet med inklusion af unge med især en ASF-diagnose via uddannelses tilbuddet *HF Inklusion+*.

HF Inklusion+ er således et afprøvet koncept, hvor KVUC har opbygget en særlig ekspertise inden for området. Resultaterne er gode¹ for en målgruppe, der i ordinære uddannelsessammenhænge har vanskeligt ved at gennemføre et uddannelsesforløb:

Det særlige er det her med, at på HF Inklusion+ har man allerede taget forholdsreglerne. Der er ikke noget med, at kursisterne skal udtømme behovet for at få det opfyldt, det er simpelthen noget, som allerede er der. Der er stor viden omkring, hvad det er behovet ligger i. Det var bare overraskende, med de løsninger som de havde fundet, uden at jeg overhovedet havde tænkt, at der var et behov for det. De kommer det i forkøbet det her med, at HF Inklusion+ er pakket med forberedelser på, hvad nu hvis der er en, som er oversensitiv, og hvad nu hvis der er en, som ikke kommer godt ud af det med de andre. Det er det der med at altid tænke på, at skulle der opstå et nyt behov ja, men så kan man altid snakke om det altså” (Interview med kursist fra 1.årgang)

HF Inklusion+ er tilrettelagt med en særlig strukturel pædagogisk tilgang, organisering af undervisningen og studieunderstøttende tiltag specifikt tilpasset målgruppen efter følgende 4 principper:

1) Et trygt og udfordrende studiemiljø:

KVUC tilbyder et spændende og dynamisk miljø, der samtidig fungerer som en tryk ramme, der giver ro til læring. Både de fysiske rammer og skemaplanen er bygget op, så de imødekommer den enkelte unges behov for overblik, struktur og mulighed for periodevis at trække sig tilbage.

2) Personlig og social udvikling som afgørende faktor:

Inklusionskursisternes personlige og sociale udvikling er en meget afgørende faktor for, at de kan gennemføre et uddannelsesforløb. Denne målgruppe har brug for at oparbejde strategier, der modsvarer de krav, der er forbundet med et aktivt studieliv. Lige fra at leve efter en passende døgnrytme og møde til tiden - til at læse lektier og kunne indgå i en klasse. *HF Inklusion+* understøtter, at kursisterne nærmer sig et ordinært uddannelsesmiljø.

¹ En undersøgelse blandt studenter fra 2018-2020, foretaget i januar 2021 viser, at 52% er i gang med videregående uddannelse, ca. 15% er i arbejde og 5% supplerer fag for at få adgang til universitetet. Resten vides ikke eller er ikke i gang med uddannelse/arbejde pt.

3) Specialiseret undervisning og voksenpædagogisk fokus

Undervisningen tilrettelægges, så den imødekommer unge med ASF og deres individuelle læringstilgange. De unge på HF Inklusion+ er på vej mod et voksenliv. Derfor har både undervisning og støtte et voksenpædagogisk fokus.

4) Inklusion i ordinær uddannelse

Tilrettelæggelse sigter mod en reel inklusion med træning, forståelse og nye mestringsstrategier gennem de to første år, hvorefter kursisterne deltager på ordinære valgfagshold på KVUC på det 3. skoleår. Det giver mulighed for at indgå i en ordinær ungdomskultur såvel som det letter vejen mod videre uddannelse.

Rammerne for HF Inklusion+s mentorstøtte

HF Inklusion+ er tilrettelagt som en ordinær enkeltfags-HF, hvor vi tydeliggør for de unge at de indgår i en ordinær uddannelse. Vi har fx valgt, at indretningen af de faste inklusionslokaler ikke afviger væsentligt fra ordinære undervisningslokaler på skolen. Til gengæld arbejder vi gennem mentorstøtten sammen med de unge om deres udfordringer med at indgå i en undervisningssituation. Målet er, at alle får muligheden for at indgå i skolens øvrige liv og studiemiljø

Forløbet er er tilrettelagt med minimum 23 ugentlige undervisningstimer og med en afstemt rækkefølge. Nedenstående et eksempel på et skema for år 1:

1. semester					
	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
8.00 - 8.20	Dansk A	Matematik C	Dansk A	Matematik C	Dansk A
8.20 - 9.15	Dansk A	Matematik C	Dansk A	Matematik C	Dansk A
9.25 - 10.20	Dansk A	Matematik C	Dansk A	Matematik C	Dansk A
10.25 - 11.10	Dansk A	Matematik C	Dansk A	Matematik C	Dansk A
11.10 - 12:00:	Frokost				
12.00 - 12.55	lektie/værksted	Religion C	lektie/værksted	Religion C	lektie/værksted
13.00 - 13.55	lektie/værksted	Religion C	lektie/værksted	Religion C	lektie/værksted
14.05 - 15.00		Religion C		Religion C	
15.00 - 15.20		Religion C		Religion C	
2. semester					
	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
8.00 - 8.20	Dansk A	Matematik C	Dansk A	Matematik C	Dansk A
8.20 - 9.15	Dansk A	Matematik C	Dansk A	Matematik C	Dansk A
9.25 - 10.20	Dansk A	Matematik C	Dansk A	Matematik C	Dansk A
10.25 - 11.10	Dansk A	Matematik C	Dansk A	Matematik C	Dansk A
11.10 - 12:00:	Frokost				
12.00 - 12.55	lektie/værksted	Samfundsfag C	lektie/værksted	Samfundsfag C	lektie/værksted
13.00 - 13.55	lektie/værksted	Samfundsfag C	lektie/værksted	Samfundsfag C	lektie/værksted
14.05 - 15.00		Samfundsfag C		Samfundsfag C	
15.00 - 15.20		Samfundsfag C		Samfundsfag C	

Visitation og tilmelding.

Ansøgning til HF Inklusion+ foregår via en ansøgningsblanket på KVUC's hjemmeside med en ansøgningsfrist 1. februar. Vi afholder visitationssamtale med alle ansøgere, som opfylder de faglige krav til at påbegynde en HF. Samtalen fokuserer på de sociale og personlige kriterier, som vi anser for betydende for om en ansøger kan profitere af den ramme, som HF Inklusion+ tilbyder. Der skal være tale

om unge, som ikke kan indgå i et almindeligt HF- eller gymnasieforløb, men for hvem det vurderes at de gennem to års undervisning i inklusionsklasserne kan gøres parat til at modtage undervisning på KVUC's ordinære hold med ingen eller begrænset støtte.

Vurderes det at en ansøger er fagligt og personlighedsmæssigt klar til at påbegynde HF Inklusion+, hjælper studievejlederen den unge videre i ansøgningsforløbet med at ansøge kommunen om mentorstøtte.

Uddannelsesafklaring og progression

Udgangspunktet for de unge, som starter på HF Inklusion+ er et stærkt ønske om en kompetencegivende uddannelse efter HF. Vi støtter dem hele vejen igennem fra studiestart til de får studenterhuen på, eller vi finder alternative mål uden for projektet undervejs. Den studiemæssige afklaring er baseret på en kontinuerlig kontakt med den unge med fokus på strategier i forhold til at fuldføre selve uddannelsen samtidig med at vi hele tiden justerer og optimerer studieplanen så uddannelsesønsker (både de meget konkrete og de mere udefinerede) diskuteres, kvalificeres og forhåbentlig muliggøres.

Det 1. år på HF Inklusion+ har primært fokus på fastholdelse og tilvænning til at befinde sig på en ungdomsuddannelse med et relativt højt fagligt niveau, mange personer i klassen (nyt for de som kommer fra et specialskoleregi), tro på egne evner mv.

Klasserne får allerede i januar måned (1.år) besøg fra Studievalg Danmark, som KVUC har et tæt samarbejde med. På 1. år er der desuden 3-4 besøg fra inklusionsklassernes studievejleder, hvor der tales om fraværsregler, disposition til eksamen osv. I slutningen af året er der individuelle samtaler om det kommende studieår. Der tales allerede på det tidspunkt om det individuelle valgfag på ordinære hold i 4. semester. Men der vil også være mulighed for at afprøve denne mulighed allerede 3. semester.

Kursister på 2. år skal i løbet af efteråret beslutte sig for, hvilket fag de ønsker at tage ordinært i 4. semester. Dette valg sætter tankerne i gang mod det senere selvstændige valg af fag for år 3.

Der er igen studievejlederbesøg i klasserne og senere i marts/april individuelle samtaler omkring valgfag og skema for 3.år. Valgfagene toner i høj grad, hvilken hf den enkelte unge ender op med — og hvad den giver

På 3. studieår er den unge ikke mere i en stamklasse. Vores erfaring er, at ikke alle kan klare sig helt uden 'en hånd i ryggen'. Det gælder fx i forbindelse med den større skriftlige opgave som skrives i uge 7.

Vi fortsætter derfor med at følge og støtte disse unge på forskellig vis.

Mål og aftaler

I samarbejdet med den unge, sagsbehandler, mentor og netværk bliver der afdækket og aftalt mål som forudsætning for at kunne lykkes med en HF og gå videre i uddannelse. Disse mål bliver løbende evalueret og revurderet sammen med den unge i mentorsamtalerne og videre justeret i dialog med jobcenteret og netværk. Hvert semester bliver afsluttet med en tilbagemeldingsskrivelse på den unge til jobcenteret som danner udgangspunkt for et netværksmøde, hvor aftalte mål evalueres og nye bliver sat for det kommende semester

Den unge, netværk, mentor og jobcenter har derved en konstant og aktuel bevidsthed om mål og hvad der bliver arbejdet med. Det gode samarbejde med netværket og jobcenteret ser vi som en vigtig forudsætning for succes.

Den autismevenlige undervisning

I dagligdagen har underviserne fokus på at sikre klarhed og forudsigelighed i undervisningen gennem:

- **Tydelighed** i indhold, instruktioner, forventninger og krav
- **Fleksibelt** undervisningsmiljø med klare **rammer**.
- **Formål og mening** skal stå tydeligt for de unge.
- **Differentiering** (store forskelle i faglig og social formåen)
- **Tidsrammer på de forskellige elementer**
- **Klasserumsregler for samarbejdet (arbejdsro – god tone osv)**

Tilsvarende arbejder underviserne altid med at være tydelige i forbindelse med opgaver:

- 1) Hvad er opgaven? (indhold)
- 2) Hvorfor skal der arbejdes med det? (skabe mening)
- 3) Hvordan skal jeg lave det? (metode)
- 4) Hvor skal opgaven laves? (placering)
- 5) Hvornår skal opgaven laves? (tidspunkt)

Arbejdsmetoder og tekster er så vidt muligt udvalgt med målgruppen for øje.

2. Beskrivelse af mentorarbejdet

”Jeg har knyttet mig meget til mine mentorer, jeg føler lidt, at de er en slags skolemor på en eller anden måde. Mine mentorer altså. Det betyder så meget for mig, at jeg har en, som jeg føler mig tryk ved, at jeg har sådan en lidt en rollemodel eller en voksen, jeg ligesom kan komme hen til, hvis jeg har det svært. Hvis jeg har nogle spørgsmål, hvis der er et eller andet, som jeg har brug for at snakke om, som jeg ikke lige kan snakke med andre om, at jeg ligesom har en person, som kender mig. Det er svært at sætte ord på, men det betyder bare rigtig meget for mig”

(Interview med kursist fra 2.årgang)

Mentorenes primære opgave er, at de unge får de **bedst mulige betingelser og støtte for at gennemføre ordinær uddannelse**. Herunder er der et særligt fokus på trivsel, strategier og kompetencer, som gør den unge i stand til at kunne navigere og imødekomme de krav, der måtte forventes at være på uddannelser generelt.

Alle kursister tilknyttet HF Inklusion+ har en fast tilknyttet mentor, som fra første dag har fokus på:

- *Fremmøde*
- *Observation og intervention* når en kursist har udfordringer der hindrer egen eller medkursisters deltagelse i undervisningen. Det kan fx være når en kursist bliver udadreagerende eller modsat lukker af for kontakt til underviseren eller andre unge i klassen
- *Facilitering* af samtaler og netværkssamarbejde med interne/eksterne aktører.

Mentorstøtten er en helhedsorienteret indsats koncentreret omkring den individuelle understøttende samtale, hvor der arbejdes systematisk med ovenstående. Mentorarbejdet indbefatter ud over samtaler også kontakt med netværk/forældre, undervisere, administration og sagsbehandlere

Mentorenes daglige tilstedeværelse betyder, at der hurtigt kan interveneres, hvis en mentor registrerer en adfærd, der ikke stemmer overens med det at være i trivsel.

Mentorenes pædagogiske tilgang har fokus på opbygningen af en positiv relation til den unge som en vigtig forudsætning for udvikling af et konstruktivt samarbejde. Relations arbejdet er således en væsentlig forudsætning for, at den unge på sigt kan blive selvstændig og tage ansvar for egen situation på uddannelsen. Denne proces viser, at ”mentoren gerne vil kursisten, og kursisten gensidigt vil mentoren” – som en nødvendighed for at de to parter kan samarbejde om at realisere fælles mål for kursistens studieforløb.

Et andet vigtigt aspekt ved den relationelle tilgang er, at der bliver lyttet til de unge i forhold til de udfordringer, som de har, og hvorledes de i samarbejde med mentoren kan håndtere disse udfordringer.

Med udgangspunkt i denne viden arbejder mentorerne med:

- At tydeliggøre de skrevne og uskrevne forventninger og krav der er til den enkelte kursist i en uddannelsessammenhæng.
- De personlige, sociale, faglige og praktiske kompetencer, eksempelvis:
 - i) Personligt: At kunne møde til tiden, søvn, kost, motion, fremtoning, hygiejne, leve op til officielle og skjulte normer/forventninger mv.
 - ii) Socialt: Indgå i gruppearbejde og de sociale samspil, både i klassen og uden for.
 - iii) Fagligt: At kunne honorere de faglige krav, der stilles på gymnasialt niveau, herunder lektielæsning, aflevering af skriftlige opgaver, aktiv i timerne, m.m.
 - iv) Det praktiske: at kunne strukturere dagligdagen og håndtere en række daglige gøremål knyttet til det at gå i skole
 - v) Studieunderstøttende: Understøtter den enkelte unge mulighed for at indgå i et gruppearbejde, 'oversætter' lærerens budskab, tager den enkelte kursist med ud, hvis behovet opstår mv.

Mentorstøtten varierer igennem et skoleår. Samtalernes fokus og indeholder udvikler sig sammen med skoleårets udvikling. I introdagene er der meget fokus på at komme ind i klassen og lære de andre kursister at kende. Senere i efteråret er der generelt en opfølgning på selve det at gå i skole, være i en klassesituation, indgå i gruppearbejde osv. I slutningen af et semester fokuseres der meget på eksamensperioden.

Sammenfattende om mentorstøtten:

- Individuelle ugentlige mentorsamtaler med den unge om mål og personlige/sociale mestringsstrategier holdt op mod uddannelse.
- Støtte efter behov fra en mentor i nødvendig udstrækning i såvel som uden for den konkrete undervisningssituation.
- Understøttelse af den unges fremmøde og motivation
- Individuel mentorstøtte målrettet den unge med fokus på studiestrategier.
- Individuel afklaring af den enkelte unges potentialer og kompetencer samt uddannelses- og karriemuligheder
- Samarbejde med netværk omkring den unge (forældre/bosteder)
- Tilbage melding (mundtlige- skriftlige) til sagsbehandlere og netværk
- Samarbejde med og overlevering til underviserne og administration
- Kompetenceudvikling af mentorer
- Evalueringsamtaler (underviser — kursist — mentor)

3. Andre aktiviteter

Sociale aktiviteter

De sociale aktiviteter har til formål at træne de sociale og personlige kompetencer. Aktiviteterne kan være alt fra bare at gå en tur til at besøge en brætspilscafe. Vi har i de senere år haft aftaler med brug af Københavner tilbuddet Pulsen, hvor vi bl.a. afrunder året med en fest for de kursister som har afsluttet deres HF.

Sociale arrangementer i forbindelse med introdage er altid en del af programmet.

Mange af disse unge er ensomme før de kommer til HF Inklusion+. De personlige og sociale kompetencer som både mentorer og undervisere har fokus på i dagligdagen understøttes fint af forskellige tiltag ' ude af huset'

Målet er at hjælpe de unge til selv at kunne arrangere sociale ting.

Ekskursioner til understøttelse af faglige kompetencer

KVUCs beliggenhed midt i København giver gode muligheder for at tilbyde de unge faglige understøttende ekskursioner. Det kan fx være

- Teaterforestillinger og biografture (dansk og engelsk)
- Museumsbesøg: fx Statens Museums for Kunst, National museet mv. (historie, billedkunst m.fl.)
- Kirker, moskeer og forskellige trossamfund (religion)
- Rensningsanlæg, Københavns søer mv (biologi)
- Folketinget (Samfundsfag)

Der kan endelig være mulighed for at planlægge egentlige studieture af flere dages varighed.

Mentorerne understøtter denne proces

Hjælp til brobygning (videre uddannelse)

I forbindelse med inklusionskursister tilknyttet år 3 har vi mulighed for at hjælpe de unge med at tilmelde sig besøgsdage på videregående uddannelse.